

1 - 10 - KVADRATUR

Hvis du sitter på en øde øy og trenger å finne arealet under en kurve til høy presisjon med penn og papir, kan du bruke riemannsummer, men det finnes bedre teknikker. Dette kalles **kvadratur**:
https://en.wikipedia.org/wiki/Numerical_integration

La oss si at vi ønsker å finne en approksimasjon til

$$\int_a^b f(x) dx.$$

Lagranges interpolasjonspolynom

$$f(x) \approx p(x) = \sum_{k=0}^n f_k l_k(x)$$

gir en enkel strategi for numerisk integrasjon. Vi deler $[a, b]$ i et eller annet gitter med $a = x_0$ og $b = x_n$, og skriver

$$\int_a^b f(x) dx \approx \int_a^b p(x) dx = \int_a^b \sum_{k=0}^n f(x_k) l_k(x) dx = \sum_{k=0}^n f(x_k) \int_a^b l_k(x) dx$$

Integralene

$$w_k = \int_a^b l_k(x) dx$$

kalles **vektene** og er trivielle å beregne siden l_k er polynomer. Formelen

$$\int_a^b f(x) dx \approx \sum_{k=0}^n w_k f(x_k)$$

kalles en **kvadraturregel**.

1 Hvis du tar $n = 1$ i formelen over, får du en metode du allerede kan. Hvilken?

For $n = 1$ får man trapesregelen

$$\int_a^b f(x) dx \approx \frac{b-a}{2} (f(a) + f(b))$$

https://en.wikipedia.org/wiki/Trapezoidal_rule

Det finnes mange mange kvadraturregler, og vi har i bunn og grunn bare en ting å variere på, nemlig gitteret. For høyere presisjon kan vi skru opp n og variere på hvordan gitterpunktene er fordelt på $[a, b]$. Når gitteret er ekvidistant:

$$x_k = a + kb/n \quad 0 \leq k \leq n$$

kalles det **Newton-Cotes-kvadratur**:

https://en.wikipedia.org/wiki/Newton-Cotes_formulas

Dersom gitteret er nullpunktene til chebyshevpolynomene, får du **clenshawcurtiskvadratur**:

https://en.wikipedia.org/wiki/Clenshaw-Curtis_quadrature

og dersom det er nullpunktene til legendrepolynomene, får du **gausskvadratur**:

https://en.wikipedia.org/wiki/Gaussian_quadrature

Newton-Cotes for $n = 2$ er for eksempel en klassiker og kalles Simpsons metode:

$$\int_a^b f(x) dx \approx \frac{b-a}{6} \left(f(a) + 4f\left(\frac{b+a}{2}\right) + f(b) \right)$$

https://en.wikipedia.org/wiki/Simpson%27s_rule

2 Finn en integrasjonsrutine og beregn

$$\int_0^1 e^{-x^2/2} dx$$

til høyest mulig presisjon. Alt er lov. Fordelen med å gjøre det i et ordentlig språk som C++, FORTRAN eller RUST, er at for-løkker går kjapt. RUST har til og med innebygget funksjonalitet for parallellisering. (Premie til den som klarer maskinpresisjon på kortest mulig kjøretid.)

3 Lag en animasjon av løsningen til varmelikningsproblemet med initialkrav $u(x, 0) = e^{-\frac{1}{x(\pi-x)}}$.

